

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง เครือข่ายการลักลอบเข้าเมืองของคนสัญชาติพม่าในเขตอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน นี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงเครือข่ายการลักลอบเข้าเมืองของคนสัญชาติพม่าว่ามีขั้นตอน วิธีการ ในการลักลอบเข้าเมืองอย่างไร มีใครบ้างที่เข้ามาเกี่ยวข้อง ตั้งแต่เขตชายแดนของจังหวัดจนถึงในเขตอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตลอดจนการลักลอบเดินทางไปทำงานยังต่างจังหวัด

3.1 ขั้นตอนและวิธีการศึกษา

ในการศึกษาเรื่องเครือข่ายการลักลอบเข้าเมืองของคนสัญชาติพม่าในเขตอำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน นี้ ได้ใช้วิธีการศึกษา 3 แนวทาง คือ

3.1.1 การวิจัยจากเอกสาร (Documentary Research) โดยการค้นคว้าจากหนังสืออ้างอิง จากงานทางวิชาการหรือวิทยานิพนธ์ การค้นคว้าอิสระของบุคคลต่างๆ ตลอดจนหนังสือพิมพ์ เอกสาร สิ่งตีพิมพ์ ระเบียบ ข้อบังคับ ข่าวสารจากสื่อมวลชน โดยอาศัยแหล่งข้อมูลจากสำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ หอสมุดคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และจากส่วนราชการต่างๆ ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

3.1.2 การวิจัยภาคสนาม (Field Work Research) เป็นการศึกษาค้นคว้าด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ (Interview Method)

3.1.3 การสังเกตการณ์ เนื่องจากผู้ศึกษาได้รับราชการโดยอยู่ปฏิบัติงานที่อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอนมาตั้งแต่ปลายปี พ.ศ.2528 จนถึงปัจจุบัน จึงทำให้สามารถคุ้นเคยกับประเพณี กิจกรรมต่างๆ ของชาวไทยใหญ่ (ไต) เช่น งานปอยสาบลอง งานปอยเหลินสิบเอ็ด ตลอดจนงานรื่นเริงตามเทศกาลต่างๆ ทำให้มีความเข้าใจในขนบธรรมเนียมประเพณีของชาวไทยใหญ่ ซึ่งมีความใกล้เคียงหรือคล้ายคลึงกับพม่า โดยเฉพาะในรัฐฉาน จึงเป็นปัจจัยดึงดูดให้คนสัญชาติพม่าหลังไหลเข้ามาพักอาศัยหางานทำ ซึ่งเมื่อเข้ามาพักอาศัยหรือหางานทำแล้วจะมีความรู้สึกว่ามีเหมือนอยู่ในบ้านเกิดของตนเอง จะไม่มีความรู้สึกว่ามีแตกต่างกัน ลักษณะนี้จึงเป็นการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วม (Participant Observation) ทำให้ทราบถึงข้อมูลที่แท้จริง

3.2 ประชากรตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากรตัวอย่าง ประชากรตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้ ประกอบด้วย กลุ่มข้าราชการผู้มีหน้าที่โดยตรงในการป้องกันปราบปราม ควบคุมผู้ลักลอบเข้าเมือง กลุ่มผู้ลักลอบเข้าเมืองสัญชาติพม่า ตลอดจนกลุ่มภาคเอกชน นักการเมืองท้องถิ่น และบุคคลในท้องถิ่นที่พิจารณาว่าสามารถให้ข้อมูลได้ เนื่องจากอยู่ในพื้นที่มานาน

3.2.2 วิธีการสุ่มตัวอย่าง หลังจากได้กำหนดคุณสมบัติของประชากรที่จะใช้ในการศึกษาแล้ว จึงทำการคัดเลือกประชากรตัวอย่าง โดยวิธีการคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างที่กว้างขวางและกระจายตามเขตที่กำหนด โดยได้ทำการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 25 ราย แยกได้ ดังนี้

1. กลุ่มข้าราชการผู้มีหน้าที่เกี่ยวข้องโดยตรง จำนวน 4 คน ได้แก่

1) พ.ต.ท.เดชา คำเกิด ตำแหน่ง ผ.บ.ร้อย ตชด.ที่ 336 บ้านปางหมู อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีหน้าที่ในการจัดกำลัง ตชด.ประจำตามชายแดนและช่องทางต่างๆ ตามแนวชายแดนไทย-พม่า

2) นายดิเรก ทะจันทร์ ตำแหน่ง จัดหางานจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีหน้าที่ในการควบคุมจับกุมแรงงานต่างด้าวภายในจังหวัดแม่ฮ่องสอน

3) ร.ท.สมบัติ ปากาศ ตำแหน่งผู้บังคับกองร้อย อ.ส.ที่ 1 จังหวัดแม่ฮ่องสอน มีหน้าที่ในการควบคุมศูนย์อพยพผู้ลี้ภัยสงครามในเขตจังหวัดและจัดกำลัง อ.ส. ประจำตามจุดตรวจและช่องทางชายแดน

4) พ.ต.ต.ปริญญา ปิ่นปัก สารวัตรตรวจคนเข้าเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน รับผิดชอบในการอนุญาตเข้าออกในราชอาณาจักรและจับกุมบุคคลสัญชาติพม่าผู้ลักลอบเข้าเมืองตามคำสั่งของจังหวัดแม่ฮ่องสอนและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

2. กลุ่มภาคเอกชนในจังหวัด จำนวน 2 คน ได้แก่

1) นายอุทิศ อนันต์ เจ้าของโรงงานทำน้ำดื่มและน้ำแข็ง เคที ตั้งอยู่บ้านเลขที่ 13/4 ถนนประชาเสกสรร ตำบลจองคำ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

2) นายวิริยะ อนันท์กุล เจ้าของท่าทรายบ้านสบป่อง ตำบลผาป่อง อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

3. กลุ่มนักรการเมืองท้องถิ่น กำหนด ผู้ใหญ่บ้าน ที่มีช่องทางเข้าออกชายแดน ผู้สื่อข่าว หนังสือพิมพ์ ตลอดจนผู้ที่สามารถให้ข้อมูลได้ จำนวน 9 ราย ได้แก่

1) นายสมาน ต้นไธ ผู้สื่อข่าวหนังสือพิมพ์มติชน ประจำจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปัจจุบันรับราชการ สังกัดสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

2) อาจารย์ผาย เจ้าอาวาสวัดฝาง ตั้งอยู่ถนนขุนลุมประพาส ตำบลจองคำ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

3) นายสมยศ สมศักดิ์ หัวหน้าสถานีอนามัยบ้านในสอย ตำบลปางหมู อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ปฏิบัติงานในหมู่บ้านในสอยเป็นเวลา 6 ปี ได้ดูแลรักษาผู้ป่วยพลีภัยสงครามในค่ายอพยพบ้านในสอยเป็นประจำ ตลอดจนบ้านในสอยเป็นช่องทางหนึ่งที่มีผู้ลักลอบเข้าเมืองนิยมใช้เดินทางเข้ามา

4) นายพีระพัฒน์ ไหวติ ผู้ใหญ่บ้านในสอย ตำบลปางหมู อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

5) นายเกียรติศักดิ์ วนากมล สมาชิกสภาจังหวัดเขตอำเภอเมืองและอำเภอปางมะผ้า

6) นายยรรยง ลอก๊ะ กำหนดตำบลห้วยผา อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

7) นายมี รักไทย ผู้ใหญ่บ้านห้วยผิง ตำบลห้วยผา อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

8) นายสุชาติ งามประพุดติ สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยผา อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

9) นายคมสัน ทุนคำ คนขับรถรับจ้างสองแถววิ่งรับส่งคนโดยสารจากช่องทางบ้านห้วยผิงถึงตลอดเขตเทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอน

4. กลุ่มผู้ลักลอบเข้าเมืองสัญชาติพม่า จำนวน 10 ราย แยกตามอาชีพ ได้แก่

1) นายเมือง อายุ 21 ปี เชื้อชาติไทยใหญ่ ภูมิลำเนาอยู่เมืองหมอกใหม่ รัฐฉาน ทำงานเป็นคนงานในโรงงานทำน้ำดื่มบัวตอง บ้านไม้แงะ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

2) นางเปา อายุ 30 ปี เชื้อชาติไทยใหญ่ ภูมิลำเนาเดิมบ้านขุนชาน เมืองกลางเคอ รัฐฉาน ทำงานเป็นคนงานทำทรายเก็บกวาดหินทรายในแม่น้ำปาย

3) นายจาย อายุ 35 ปี เชื้อชาติไทยใหญ่ ภูมิลำเนาเดิมเมืองลาไซ รัฐฉาน ทำงานเป็นกรรมกรก่อสร้างของบริษัทซีวิลเทรคก่อสร้างถนนในเขตเทศบาล

4) นายหนู อายุ 29 ปี เชื้อชาติไทยใหญ่ ภูมิลำเนาเดิมอยู่เมืองลอยก่อ รัฐฉาน ทำงานเป็นกรรมกรก่อสร้างของบริษัทซีวิลเทรคก่อสร้างอาคาร

5) นายโมแจ๊ะ อายุ 24 ปี เชื้อชาติปะโอ ภูมิลำเนาเดิมเมืองลอยก้อ รัฐฉาน ทำงานรับจ้างทั่วไป พักอาศัยในสวนของข้าราชการผู้หนึ่ง หลังแขวงการทางจังหวัดแม่ฮ่องสอน

6) นางสาวนุข่าง ชื่อภาษาไทยน้องแพมม เชื้อชาติไทยใหญ่ ภูมิลำเนาเดิมบ้านหัวเมือง รัฐฉาน อาชีพเป็นช่างเครื่องหรือคนเดินรำ ร้านอาหารเชิงคอกของมู ถนนศิริมงคล ตำบลจองคำ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

7) นางสาวมอญ อายุ 20 ปี เชื้อชาติไทยใหญ่ ภูมิลำเนาเดิมเมืองนาย รัฐฉาน ทำงานเป็นคนรับใช้และเลี้ยงเด็กให้แก่ข้าราชการผู้หนึ่ง

8) สามเณรมนต์ หรือสามมนต์ อายุ 19 ปี เชื้อชาติไทยใหญ่ ภูมิลำเนาเดิมบ้านหัวเมือง รัฐฉาน ปัจจุบันเป็นสามเณรอยู่วัดผาอ่าง ถนนขุนลุมประพาส อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน

9) นางเล็ก อายุ 30 ปี เชื้อชาติไทยใหญ่ ภูมิลำเนาเดิมบ้านหาด เมืองกลางเคอ รัฐฉาน ทำงานรับจ้างทั่วไป

10) นางก้อ อายุ 25 ปี เชื้อชาติไทยใหญ่ ภูมิลำเนาเดิมบ้านปิงเซต เมืองลอยก้อ รัฐฉาน ทำงานรับจ้างเก็บกวาดทรายส่งท่าทราย

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview) ใช้วิธีสอบถามแบบยืดหยุ่นเพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างลึกซึ้ง (Indepth Interview)

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.4.1 เป็นการวิเคราะห์ในเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากการสัมภาษณ์และข้อมูลจากเอกสารต่างๆ ประเพณีวัฒนธรรม ศึกษาถึงภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ของพม่าและกรอบแนวคิดที่มีผู้ศึกษาไว้ ตลอดจนประสบการณ์ในการสังเกตการณ์และการมีส่วนร่วมเนื่องจากผู้ศึกษาได้รับราชการในจังหวัดแม่ฮ่องสอน มาเป็นเวลา 10 ปี

3.4.2 วิธีการนำเสนอ นำเสนอผลการวิเคราะห์ในเชิงพรรณนา (Descriptive Analysis) เพื่อให้ทราบถึงเครือข่ายการลักลอบเข้าเมืองของคนสัญชาติพม่าเพื่อใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขและป้องกันต่อไป

